

האמונה שהשכינה היא המתפללת (תורגם אוטומטית)

Hebrew

תורגם אוטומטית

סיכום השיעור

שיעור על תורת הבעש"ט: שכינה, אמונה ותפילה

א. יום טוב — יום כללי

העניין: יום טוב אינו פשוט שמחה — אלא שהיום הוא כללי, הוא כולל מציאות רחבה יותר. יום רגיל הוא "שמים קטנים" — השמים של אותו יום בלבד. אבל יום טוב הוא כאשר עוסקים בשמים כולם — שנה שלמה, עולם שלם.

מקור: הרש"ש לומד על "בראשית ברא אלקים את השמים" — השמים של כל יום הם שמים קטנים ("זונדה אותו יום"), אבל השמים באופן כללי הם שמים רחבים יותר.

לכן אין סתירה בין דין ליום טוב (כמו ראש השנה), או בין אבלות ליום טוב (כמו תשעה באב שנקרא גם "מועד"). שניהם רגעים כלליים — הם עוסקים בענינים רחבים וגדולים יותר, לא רק בפרט של היום.

חילוק: כל תפילה של כל יום גם "בונה ומתקן בכלליות" — אבל החילוק הוא שביום רגיל זה פרט חדש, לא עולם חדש. יום טוב הוא כאשר הפרט נכלל במסגרת גדולה יותר.

ב. ד' כוסות — שיטת הגר"א

מוזכר שיעור קודם (לפני פורים) על גאולה פרטית וגאולה כללית, המחובר לד' כוסות.

הגר"א אומר ש"וגאלתי" הוא הלשון השני של גאולה, ו"ולקחתי" הוא טעות סופר במדרש — אינו שייך לד' לשונות. השיטה אינה מתקבלת כמחייבת — כל אחד לפי שיטתו צריך ללמוד כך. נמצא גם כמעט מפרש על הבעש"ט שמסכים בערך (לא ממש) עם חלוקת ד' כוסות.

ג. קיצים, סדר הבריאה וגאולה

העניין

יש סדר בבריאה — מסגרת טבעית כיצד הכל הולך. זה מה ש"קץ" פירושו — לא שהכל קורה מאליו, אלא שיש מסגרת כללית.

מקור — המגיד מקו'ניץ (עבודת ישראל)

הוא אומר הרבה פעמים שיש סדר — "סדורים מששת ימי בראשית" — הכל כבר מסודר מראש. אבל מלבד זה יש סדר של בחירה. זה קשור לכלל של ידיעה ובחירה.

משל ונמשל

משל: אדם — כל אדם בסופו ימות (זה ה"קץ", הסדר הטבעי). אבל זה לא אומר שימות בדיוק באותה דקה, או שמעשים לא יכולים לעשות את זה טוב יותר או רע יותר.

נמשל: כך גם עם גלות וגאולה — יש מסגרת כללית (אחרי כל גלות באה גאולה, יש מחזוריים של שמיטה, שבעים שבועות וכו'), אבל בתוך המסגרת יש בחירה, תשובה, תפילה.

"תיפח רוחם של מחשבי קיצים"

זה לא אומר שאין קיצים. זה אומר: אם חושבים שדברים קורים מאליהם ואין צורך לעשות תשובה — זו הבעיה.

דיון: מה התועלת בדיבור על קיצים?

- **שאלה:** מה התועלת בדיבור על מלחמות וסימני גאולה? אם אי אפשר לעשות כלום עם זה, עדיף לא לדבר.

- **תשובה:** התועלת בידיעת הקץ היא להבין שהשלב שבו אנו נמצאים אינו לנצח — אחרי גלות באה גאולה. אבל העיקר הוא תפילה ותשובה — זה יכול לשנות הכל, אפילו הקץ עצמו יכול להיות לטובה או לרעה.

- **נקודה חשובה:** כאשר מדברים על נמשלים בפרטיות (פוליטיקה, מלחמות), העולם חושב שזה סתם פוליטיקה. לכן עדיף לומר את הדבר, וכל אחד בעצמו יישם על הפרטים.

- **סכנה:** כאשר אדם מדבר כל הזמן על מה שקורה "מעצמו" (חלקו של הקב"ה), הוא שוכח שהוא צריך לעשות משהו — וזה עצמו גורם לכך שהוא לא עושה.

ידיעה, בחירה ותפילה — המשך

לקב"ה יש חשבון לכל דור — אבל תפילה יכולה עדיין לשנות הכל. מעשים ותפילה יכולים לשנות את המציאות, אפילו בתוך הסדר הקבוע.

משל ממזל מאדים: מי שיש לו מזל כזה יכול להיות רוצח או שוחט — אי אפשר לצאת מהמזל, אבל בתוך הסדר אפשר לשנות.

אחישה: אפילו אחישה (להחיש את הגאולה) עדיין בתוך הסדר — כמו בגלות מצרים, שהיה צריך להיות 400 שנה, עשו "בחינה" של 400 שנה, אבל העיקר של 400 שנה לא בוטל. הרבי מקוצק אמר שזה "יום הבחירה" — אולי הוא מדבר על מדרגה גבוהה יותר.

נקודה חשובה: אם עושים חשבונות, צריך גם לעשות את המעשים שהחשבונות מדברים עליהם. אי אפשר רק לדבר על רמזים בלי המעשה עצמו.

ד. תורת הבעש"ט: השכינה מדברת דרך המתפלל

דברי הבעש"ט

< "וצריך לשמוע בכל תיבה מה שאומר, שהשכינה עולם הדיבור מדברת בו, והוא שושבינא לה"

המתפלל צריך לשמוע בכל מילה מה שהוא אומר, כי השכינה (עולם הדיבור) מדברת דרכו, והוא רק שושבין (מלווה) לה. במקום לכוון מעצמו, הוא אומר את המילים ואחר כך שומע מה שאמר — כי בסופו של דבר השכינה אמרה את זה.

"וצריך אמונה גדולה לזה"

< "דהשכינה נקראת אמונת אומן, ובלא אמונה נקרא ח"ו נרגן מפריד אלוף" צריך אמונה גדולה לזה. הנטייה של האדם היא לחשוב שהוא זה שמדבר. צריך אמונה גדולה להגיע לכך שהוא לא המדבר — אלא השכינה, והוא רק השושבין.

ביאור

אצל מי שמתפלל מסיודר זה ברור — הוא לא עשה את המילים. הסיודר בא מאנשי כנסת הגדולה, מרוח הקודש. אבל זה עדיין לא "אמונה גדולה". אמונה גדולה פירושה לא רק שפעם הקב"ה יצר את זה — אלא שהקב"ה עושה את זה עכשיו, ברגע זה.

גדול כי הוא מסתכל על עצמו, אבל הוא לא תופס שהוא בא ממקום אחר, אין לו מציאות משלו.

מה שמדברים כאן אינו ביטול כתנועה נפשית (ענווה), אלא שאלה של **התבוננות** — על איזו נקודה של המציאות אתה מסתכל.

ט. נס — "סימן" של הראשון

המשל השני — הלוגו על הקרון

על הקרון האחרון של הרכבת יש שני סוגי דברים: (1) חלקים מעשיים שעוזרים להעביר את התנועה מהקרון הקודם, (2) **לוגו** או ציור של מי שעשה את הרכבת. הלוגו לא עושה כלום מעשית — הוא לא עוזר לרכבת לנסוע. מה הוא עושה? **הוא מספר לך שיש ראשון** — שמישהו עשה את הרכבת, מישהו הוביל.

נס = סימן/אות

נס הוא כמו הלוגו — זה **סימן** (כמו שהרבי יוסף ג'יקטיליא אומר). הוא לא מספר *איך* הקב"ה עשה את זה, הוא רק מראה *ש*הקב"ה עשה את זה. הקב"ה לא משועבד לסדר ההשתלשלות — הוא יכול להגיע ישירות לקרון האחרון, "אני ה' לא שנית".

י. שכינה = אמונה — הכינוי ועומקו

מה פירוש כינויים

לשכינה יש כינויים שונים — צדק, אמונה, לבנה, בתולה, ועוד הרבה אחרים בזוהר. היו מקובלים (ספר היוחסין של ר' משה די ליאון מוזכר) שחשבו שהכינויים הם רק דרך להסתיר את הסוד — היום קוראים לזה כך, מחר אחרת.

הרמ"ק (בשער הכינויים) ור' חיים ויטאל (בשער מ"ב) חולקים מאוד:

1. כל כינוי מראה בחינה אחרת — זה לא סתם מילים נרדפות.

2. כינוי פירושו שבאותו עולם זו השכינה — דרך סדר ההשתלשלות. למשל, בעולם העשייה העץ הוא סימן למידת התפארת, והפרי של העץ הוא סימן למידת המלכות. הכוח של עצים בא ספציפית מספירת התפארת, והכוח של פירות בא ממלכות.

הקב"ה עשה במודע סימנים בעולם לכבודו, כמו שהפסוק אומר "**כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו**" (זוהר פרשת ויחי על לולב) — ארבעת המינים מראים את שם הוי"ה.

יא. אמונה כמידה בנפש האדם — הבנת הבעש"ט

תורת הבעש"ט

אמונה היא **נצח והוד** (כך כתוב בתולדות). זה אומר שאמונה היא **למטה מהדעת** — לא כמו בעל התניא שאומר שאמונה היא למעלה מהדעת. הבעש"ט, המגיד, התולדות — כולם הולכים כך.

ביאור

- **דעת/תפארת/בינה** = כאשר אדם רואה דבר בביור, הוא מבין אותו, זה פתוח לו.

- **אמונה (נצח והוד)** = כמו רגליים — הוא זוכר שהוא יודע, הוא סומך על מה שכבר הבין, אפילו כשהוא לא ברגע של בהירות.

משל מעשי

אדם הולך לעבודה. ביום הראשון הוא חשב היטב, דיבר עם אנשים, התברר לו שזו עבודה טובה. ביום השני הוא הולך — לא בגלל שהוא עובר שוב על כל השכל, אלא בגלל שיש לו **אמונה** — הוא סומך על ההחלטה הקודמת שלו. מי שצריך כל יום לחשוב מחדש על כל ההחלטות שלו — הוא צריך טיפול. זה לא בריא. אמונה היא המידה שמאפשרת לאדם להמשיך הלאה, רענן ואמיתי, אפילו בלי שהוא חושב על זה כל שנייה.

ה. אמונה גדולה מול אמונה קטנה — הקב"ה עושה את זה ****עכשיו****

החילוק

- "**אמונה קטנה**" = להאמין שבראשית ברא — הקב"ה פעם ברא את העולם, ואחר כך הוא כבר קיים.

- "**אמונה גדולה**" (שהבעש"ט דורש) = להכיר שהקב"ה עושה את העולם **עכשיו**, ממש ברגע הזה.

זה לא נגד השכל — זה נגד **תחושת הישות** שיש לאדם, שגורמת לו לראות את עצמו כקיום נפרד. דרך השכל אפשר להגיע לכך שהקב"ה הוא סיבת כל הסיבות — זה השכל. אבל לראות **שעכשיו, ברגע זה, הקב"ה עושה את זה** — זו אמונה גדולה.

דיון

שאלה: אם הקב"ה עושה הכל, למה אני בכלל צריך להתפלל?

תשובה: הקב"ה מתפלל בשבילך — הוא משרה בך חשק להתפלל. אבל זה עצמו עדיין לא אמונה גדולה. אמונה גדולה פירושה שזה יהיה **בהכרח** — לא מעשה שמספרים עליו, אלא הרגשה חיה.

ו. משל הרכבת — סדר ההשתלשלות

המשל בפרטות

לרכבת יש הרבה קרונות. הקרון האחרון נגרר מזה שלפניו, והוא מזה שלפניו *כן*, וכך הלאה עד שמגיעים לראשון — הקטר (המנוע) — שהוא עצמו מוביל הכל. זה **סדר ההשתלשלות**.

החידוש — חילוק של "כמות" ו"איכות"

החילוק בין הקרון האחרון לזה שלפניו הוא חילוק של **כמות** — שניהם כלים פסיביים, רק אחד עומד שלב גבוה יותר. אבל החילוק בין **הראשון** (הקטר) ו**כל האחרים** הוא חילוק של **איכות** — הוא עצמו גורם לרכבת לנסוע בכלל. כל שאר הקרונות לא עושים כלום — הם רק **צינורות** שמעבירים את הכוח, אבל אין להם שום כוח יצירה משלהם.

הנמשל — חזק יותר מהמשל

בנמשל החילוק חזק יותר: במשל הקטר לא **ברא** את שאר הקרונות — הוא רק מוביל אותם. אבל בנמשל — הקב"ה לא רק **הוביל** את כל המערכת, הוא גם **ברא** את כל המערכת. הוא עשה שאחד יגרור את השני, הוא עשה את כל סדר ההשתלשלות עצמו.

ז. אמונה — לא הסכמה, אלא פוקס

מה פירוש אמונה בהקשר זה

אמונה לא פירושה כאן החילוק בין אמונה לכפירה (אם מסכימים או לא). אמונה פירושה **פוקס** — על מה אתה מסתכל? האם אתה מסתכל על הקרון האחרון (טבע, חכמת הטבע), או שאתה מסתכל על **הראשון** — על הקב"ה שעושה הכל?

המאמין רואה את הקב"ה ישירות

כאשר מסתכלים על עץ — בדרך הטבע (ממטה למעלה) רואים: אדמה, מים, גשם וכו'. אבל **בבחינת אמונה** קופצים על כל השרשרת ואומרים: **הקב"ה מצמיח את העץ**.

זה הפירוש של "**המוציא לחם מן הארץ**" — מעולם לא ראו את הקב"ה מוציא לחם מהאדמה, בני אדם עושים את זה — אבל בבחינת אמונה מדלגים על כל התהליך ואומרים: הקב"ה עושה שלחם יבוא מהאדמה.

ח. ביטול — דיון: תניא מול בעש"ט

הבעש"ט כמעט לא משתמש במילה "ביטול" — זו **מילה ליובאוויטשית/תניא**. בעל התניא משתמש ב"ביטול" הרבה. הביטול בתניא פירושו שהענף בטל בשורש — הוא "לא נחשב בערכו". הוא חושב שהוא

הפירוש: לא אני מאמין בשכינה — השכינה מאמינה בי. האמונה שיש באדם — זו השכינה עצמה. זה עושה את החיים קלים יותר: לא צריך "ליצור" כל כך הרבה אמונה — לשכינה כבר יש אמונה, וזה לא דבר שאדם צריך "לעשות".

טז. תורת הבעש"ט על תפילה — התפילה היא **היא** השכינה

דברי הבעש"ט

התפילה היא השכינה. לא שעומדים ומכוונים כאילו שכינה כנגדו (כמו שהשולחן ערוך והרמב"ם אומרים) — אלא התפילה עצמה היא שכינה.

ביאור

לומר ש"אני המתפלל, אני עומד לפני השכינה, אני מכוון" — זו הפרדה. כי אז יש "אני" העובד, ו"שם" השכינה — שני דברים נפרדים. האדם עם עבודתו הוא דבר נברא, דבר חדש פשוט, ודבר נברא לא יכול באמת להיות כלי לאלוקות.

הבעש"ט מתרגז מאוד על מי שחושב שהוא עצמו מתפלל — כי זו הפרדה.

יז. אמונה ברוחניות מול גשמיות — אמונה מעוותת

יש אנשים עם אמונה מעוותת: הם מאמינים שהקב"ה עושה פרנסה, אבל יהדות — תורה, תפילה — הם עושים בעצמם. זה בדיוק הפוך! בי"ג עיקרים כתוב שתורה מן השמים — זה יסוד באמונה. גם "לחם מן השמים" כתוב, אבל זה לא מעיקרי האמונה. ובכל זאת אנשים חושבים: לחם — מן השמים, אבל תורה — "אני עשיתי את זה בעצמי". התפילה גם היא מן השמים — התפילה היא השכינה.

יח. המשכן — המשל לאדם

במשכן כתוב כל הזמן "כאשר צוה ה' את משה" — לא "אני עשיתי", אלא הקב"ה ציווה לעשות, הקב"ה עשה את המשכן. הקב"ה יכול רק לשכון במקום שהוא עצמו עשה.

הנמשל: אני משכן. אם אני רוצה שהשכינה תשרה בי, אני צריך להפסיק לחשוב שאני מתפלל — ולהתחיל להבין שהשכינה מתפללת. כאשר השכינה מאמינה — גם אני מאמין. האמונה שיש לי — היא גם השכינה.

יט. הנקודה הפנימית — העיקר של הכל

אפשר לעשות את כל ההכנות החיצוניות — מקווה, "הוי מה אני ומה חיי" — אבל **הדבר הפנימי** הוא העיקר.

ימי האמיתי היחיד הוא שהאדם מפסיק להיות "הוא" **הוא** — הוא מפסיק לחשוב שהוא זה שעושה, והוא נותן לקב"ה להיות זה שעושה.

יב. אמונה כלבוש של השכינה — המימד הקוסמי

תורת הבעש"ט

המידה של אמונה בנפש האדם היא עצמה לבוש של השכינה. כאשר השכינה מתלבשת בעולם העשייה או בנפש האדם, היא מתבטאת במידה שנקראת אמונה. לכל אדם יש אמונה — השאלה היא רק במה הוא מאמין.

הנמשל במידות עליונות

- תפארת = כאשר הקב"ה מראה בבירור מה הוא. מתן תורה — "אנכי ה' אלקיך" — הכל הגיוני. ששת ימי בראשית.

- מלכות/שכינה/אמונה = כאשר לא רואים. פסח/יציאת מצרים — "ויסע מלאך האלקים" — היהודים במצרים, עובדי עבודה זרה, לא נראה שהם עם ה'. הקב"ה מתנהג אז באמונה — הוא אומר: "כבר החלטתי, אני לא צריך כל יום לחשוב מחדש למה היהודים הם עמי".

יג. החטא של הפרדה — הפירוש המעשי

תורת הבעש"ט

כאשר האמונה של האדם (שכינה שבו) אינה מחוברת לדעתו/תפארתו — זה אומר שהוא מפריד את השכינה מתפארת. מעשית: הוא יודע אינטלקטואלית שהקב"ה עשה את התפילה, את המצוות, את העולם — אבל שנייה אחר שנייה, כשהוא מתפלל, הוא לא זוכר, הוא לא מאמין. "חלק האמונה" שלו לא מחובר ל"חלק הדעת" שלו.

החידוש

זה שאומרים שצריך אמונה — זה עצמו גורם לאמונה להיות באמת כלי לאלוקות, לא סתם מידה פסיכולוגית. אבל לשם כך צריך ביטול.

מקור מקדושת המגיד: "לך ה' הממלכה" — לקב"ה שייכת גם העזות שיש במלכות.

יד. אמונה באלוקות — כלי לאלוקות דרך ביטול

החידוש העיקרי: אמונה באלוקות אינה סתם מידה (כמו שמאמינים שהיתה חתונה טובה) — אלא מדובר באמונה שהיא כלי אמיתי לאלוקות. וזה מושג רק דרך ביטול.

טו. "לך ה' הממלכה" — תורת קדושת המגיד

קדושת המגיד לומד על הפסוק "לך ה' הממלכה": לקב"ה שייך גם מה שאתה ממליך. לא רק שהקב"ה מלך ואנחנו ממליכים — אלא ההמלכה עצמה שייכת לקב"ה.

תמלול מלא

יום טוב, קיצים וגאולה

המושג "יום טוב" — כלליות ופרטיות

שאלה: יש סתירה, אתה רומז שהם חול המועד גדולים.

מגיד שיעור: יש סתירה? אין לי בעיה שיש סתירה. אני לא מחויב לומר שאין סתירות. לא, אני שואל אם יש סתירה.

ראש השנה הוא יום הדין והוא יום טוב. אני מתכוון, זה לא... המושג של דין והמושג של יום טוב זה לא סתירה.

דווקא הפוסקים מביאים את זה כבר כשהם אומרים "הלואי במשפט יעמידני", יש לו בטחון, אני יודע מה, פתוחים בדין. נו, אבל יש שם אימת הדין, כן, וזה לא יום טוב רגיל.

אני שומע, אני לא יודע. זה לא סתירה, אני מתכוון שאני לא רואה את הסתירה. זה אומר שמחה, ומתנהגים ממש אבלות עם דברים כאלה בספירת העומר. זה לא סתירה. אבלות מבטלת יום טוב.

מה זה אומר יום טוב?

יום טוב אומר בסך הכל שזה יותר כללי, שמה שעושים הוא בהיקף רחב יותר. זה לא להיות, אלא לכל השנה, או לכל העולם, אני יודע. אבל עכשיו, איזה סוג דבר הוא יותר כללי, יש בשני הסוגים. תשעה באב הוא גם יום טוב. זה אומר להיכלל בזמנים, כן?

קהל: אתה אומר משהו. אני אולי אתן לך שיעור על יום טוב מה זה אומר יום טוב. אי אפשר לתת ממך שיעור על יום טוב?

מגיד שיעור: אמרתי לך עכשיו מה? כך אני מתכוון.

מגיד שיעור: מה המעלה לדבר על זה?

קהל: לא, ברגע שאומרים את הנמשל, ברגע שמדברים בפרטיות, הציבור חושב שזה סתם פוליטיקה. אז צריך לומר את הדבר, וכל אחד לעצמו מבין איך מיישמים על הפרטים.

מה זה אומר "קץ" — הסדר של הבריאה

מגיד שיעור: אבל אז מה התועלת משלושת השיעורים? שיש קץ, יש דבר שנקרא קיצים. קיצים אומר רק שיש סדר. כמו שאומר המגיד מקוונ'ניץ... לאראיתי שהוא אומר את זה בשמו, אבל אני אומר אחריו. המגיד מקוונ'ניץ אומר הרבה פעמים שיש סדר, הוא קורא לזה סדר... אני לא זוכר יש לי מילה לזה... "סדרים מששת ימי בראשית" עומד בחז"ל על דברים שונים, כן? זה מסודר, כבר יש סדר מראש איך הכל הולך. וחוצ' מזה יש סדר של בחירה.

הוא מדבר על זה שיש לזה קשר לכלל ידיעה, סתירה של ידיעה ובחירה. אבל מה שאני מבין הוא, שלחשוב שיש קץ, קץ אומר שיש סדר באופן כללי. במילים אחרות, זה כמו טבע, זה כמו דבר טבעי. יש... כל שבעים שנה משתנה המלכות, אני יודע, או כל חמישים שנה, או כל שמיטה, כל... יש סדרים. ניכר שיש לזה קשר רב מאוד לשמיטה. הפרשה אומרת ששמיטה... יש תורה שלמה של שמיטות מהמקובלים, דניאל, שבעים שבועות, כל מיני חשבונות כאלה.

משל של אדם — קץ ובחירה

עכשיו, זה כמו קבוע מראש. את זה אפשר לדעת, וכשהיו רחבים יותר, יכלו לדעת מה יהיה עד סוף כל הדורות. אבל זו רק המסגרת הכללית. זה אומר, כמו... שידועים שכל אדם ימות. זה לא אומר שמתים מעצמם, זה לא אומר שמתים בדיוק באותה דקה, או שאין מעשים שיכולים לגרום לאדם למות, שזה יצליח טוב יותר או גרוע יותר.

אז כל חישובי הקיצים, מה שכתוב "תיפת רוחם של מחשבי קיצים" לא אומר שאין קיצים. זה אומר שאם חושבים שדברים קורים מעצמם, שלא צריך לעשות תשובה, או שלא צריך לעשות דברים בעצמנו טוב יותר, או שלא יכולים לעשות גרוע יותר...

לא יכול להיות אחרת מהקץ. אבל הקץ הוא יותר דבר כללי, זה יותר... אני קורא לזה מסגרת, או... במובן מסוים... נגיד, יש קץ. זה חייב להיות, זה חייב להיות. אני משתמש במשל של אדם. כל אדם בסוף ימות. אבל אדם אחד עסוק לעשות חשבונות מתי הוא ימות, במקום לנסות להיות טוב, והוא עושה את עצמו לטיפש, הוא מבזבז את הזמן.

אז אם אתה רוצה לומר שיש קץ, בוודאי צריך להבין שיש סיבות. אם אי אפשר לחשב קץ, למה כתוב בתורה קץ? בטח שיש תועלת מלדעת את הקץ. התועלת היא שאתה מבין שהסדר שבו אנחנו, השלב במעגל שבו אנחנו, הוא לא נצח. יש דבר שנקרא גלות, ואחרי כל גלות באה גאולה. אחרי מאה שנה, אחרי ארבע מאות שנה, אחרי מאתיים ועשר שנה עם קושי השעבוד, מה ההבדל. זה הקץ, וזה דבר טבעי. זה לא בא כי אנחנו עושים תשובה. אנחנו צריכים לעשות תשובה בגלל זה. לא הכל תלוי במעשינו. יש גבול כמה תלוי במעשינו. אדם יכול להיות הצדיק הגדול ביותר, אליבא דהיתית דאמרינן הוא ימות, כן? אבל...

דיון: לדבר על מלחמות וגאולה

קהל: אבל לדבר על המלחמות, אם יש משהו שזה מוביל אותנו למעשה, אני יכול להבין. אם לא, עדיף לא לדבר על המלחמות.

מגיד שיעור: רוב האנשים שמדברים, "אה, זה סימן לגאולה", וממילא מה? אתה יכול לעשות משהו בנוגע לזה? נעשה טוב יותר? נעשה גרוע יותר? יש לך איזו עצה איך לנהל את המלחמה לפי זה? הוא לא אומר כלום. בסך הכל שיש חשבון. בוודאי יש חשבון. אני יכול להגיד לך מראש שלכל דור יש שלוש מלחמות שלו. אני לא יודע, אבל זה נכון. אבל מה יש לי מזה?

קהל: תפילה, התפילה יכולה עדיין לשנות. זו הנקודה.

בעצם, כל תפילה של כל יום היא דבר שבונה ומתקן בכלליות. למה? זו לא שאלה כלל. אי אפשר לבוא אליך עם סברות כאלה. כן, כן, כן, להיפך, אבל מה שמתכוונים שבפרטיות זה דבר חדש.

קהל: נכון. במילים אחרות, זה פרט חדש, אבל זה לא עולם חדש.

הרש"ש על "בראשית ברא אלקים את השמים"

מגיד שיעור: "בראשית ברא אלקים את השמים", נו, האם השמים לא כל העולם? שמים זה לא כל העולם? לא! זה שמים קטנים! כמו שהרש"ש אומר, זה "זונדה אותו יום", אני מתכוון. זה השמים של אותו יום. אבל השמים באופן כללי זה שמים רחבים יותר. ויום טוב זה הפירוש שעוסקים בכל השמים, או ביותר גדול, אולי שנה שלמה נגיד, או מכו'. זה נכון שכל יום מצטרף לדברים גדולים יותר, אבל היום ככל שהוא יום הוא קטן, זה רק יום אחד, זה דבר קטן. כך אני מבין.

זה יום אחד מאוד גדול, יש בו את כל הכלליות, כן, אבל זה עדיין לפי ערך.

הבעל שם טוב על ד' כוסות — גאולה פרטית וכללית

מגיד שיעור: מצאתי כמה דברים אצל יחזקאל שדיברנו עליהם בפעם הקודמת. צריך לראות אם אני יכול למצוא את זה.

קהל: מה, לפסח? מתי למדנו את זה, לפסח?

מגיד שיעור: לפורים, לפורים.

קהל: לא, לא, זה היה באמצע איזה קטע. משהו היה. בוא נראה, אין לי את אותו חלק. למדנו על גאולה פרטית וגאולה כללית.

מגיד שיעור: אהא, אוקיי.

קהל: אתה זוכר?

מגיד שיעור: כן. דיברנו על ד' כוסות, דיברנו על.

קהל: עשיתי ד' כוסות, כן. מצאתי כמעט מפרש על הבעל שם טוב שאומר לא ממש, זה לא התאים ממש לארבעה שלי, אבל בערך. אני צריך למצוא את זה.

שיטת הגר"א על ד' לשונות

קהל: רבותי, החידוש הגדול הוא שהגר"א אומר ש"וגאלתי" היא השנייה מארבע, "ולקחתי" היא טעות סופר מהמדרש.

מגיד שיעור: שמה?

קהל: זה גר"א מופלא, אני לא יודע למה.

מגיד שיעור: מה זה אומר השנייה מארבע?

קהל: הוא אומר "וגאלתי" היא שתיים, "ולקחתי" אין בד' לשונות. כך אומר הגר"א. זו טעות סופר במדרש.

מגיד שיעור: אני לא יודע. מה יש לי ממנו? מה זה משנה לי? כלום. אם כל אחד כך צריך ללמוד כך.

קהל: אה, צריך.

מגיד שיעור: מה? אי, אני לא מבין. אני לא מבין מה עשיתי.

קהל: אני לך משהו על הכללי?

מגיד שיעור: צריך את החלק הראשון או את החלק השני?

קהל: של מה? אתה מתכוון מהבעל שם טוב על התורה?

מגיד שיעור: כן.

קהל: תראה, אם מבינים כבר את החלק הראשון, אפשר ללכת לחלק השני.

מגיד שיעור: תגיד לי ככה, אתה...

קהל: לא.

סימני גאולה — האם צריך לדבר על זה?

מגיד שיעור: תפוס שיחה. כל הענינים של גאולה, צריך לחפש סימני גאולה או לא.

קהל: אה, כבר אמרתי על זה שלושה שיעורים, אבל ברמיזה, לא במפורש.

מחשבות, הוא מדבר על זה בספרו הרבה פעמים. עבודת ישראל זה לא ספר ארוך. הוא יודע. יש לו עוד ספרים גם, אבל גם שם הוא דיבר על זה... אה... אני יודע, אני לא חושב איך. הוא מדבר על...

חשבונות ומעשים — שניהם נחוצים

אז, כך אני לא רואה שזה... הפשט הוא, אם עושים כבר... אה, לא, הוא רוצה נקודה אחרת כאן... אם עושים כבר כן חשבונות, צריך גם לעשות את הדברים שעושים עליהם את החשבונות, מבין? יש מישהו שהוא עושה את המעשה, ואחר כך בא שני ואומר פשט, שיש רמזים בפסוק. כן, ואיך זה נעשה רמזים בגלל מה שהוא עשה את המעשה. אתה אומר רק את הרמזים, זה... זה מזויף. כך אני מתכוון.

הבעש"ט: השכינה מדברת דרך המתפלל

הכנה לתורה

אבל מה צריך לומר לאורך? מה לומר את החלק מהבעל שם טוב? התכונות לחלק הזה, אמרו את החלק הזה בהתחלה? אבל נכין עוד חלק אחד. ואפשר להתכונן לחלק הזה ולחלק הראשון. ראית את החלק הראשון, איש בעל תפילה. נאמר פעם את החלק הזה. ואפשר אצלך את השליח ציבור? אפשר לא לסיים? לא סיימתי את החלק הזה אף פעם. צריך לסיים את החצי השני שלו. ה"כתיב שנים ושלשים", ו"וצריך לשמוע ידוע", אצלי זה העמוד הבא, אני לא יודע.

התורה: לשמוע מה השכינה אומרת

"וצריך לשמוע בכל תיבה". את זה כבר למדנו אולי. "וצריך לשמוע בכל תיבה מה שאומר". כן? את זה כבר למדת, אמרת? "שהשכינה עולם הדיבור", "שהשכינה עולם הדיבור מדברת בו, והוא שושבינא לה". כן, את זה כבר דיברנו עליו. שבמקום לכוון, הוא אומר את המילים, אחר כך הוא שומע מה הוא עצמו אמר, כי בסופו של דבר הוא אמר שהשכינה אמרה את זה.

"צאה הר", כבר למדנו, "זה תתברר, ולתת עזרך ליוצרך". אני לא יודע מה זה אומר.

אמונה גדולה — להכיר שהשכינה מדברת עכשיו

ויש כאן דבר: "וצריך אמונה גדולה לזה". צריך להיות לזה הרבה אמונה. "דהשכינה נקראת אמונת אומן, ובלא אמונה נקרא ח"ו נרגן מפריד אלוף". כן, דהיינו, שאיך... "אמונה גדולה" הוא מתכוון לומר, כי הנטייה של האדם היא לחשוב שהוא זה שמדבר. וצריך אמונה גדולה לתפוס שהוא לא המדבר, אלא השכינה, והוא רק שושבינא, כן? הוא רק שושבין לשכינה. הוא לא עושה את זה בעצמו.

והוא מוסיף לזה עוד פשט כמו... זה פשוט שצריך להיות אמונה, מאחר שאם לא אדם חושב שזה בעצמו. אני לא יודע, זה גם קצת דעת לדעתי, אני לא יודע. כל דבר אני חושב שזה דעת, בכל מקרה. כי יש לי... קיצור, אצל מישהו...

ביאור: למה זו אמונה?

יש שני דרכים, כן? או יש מישהו שהוא אומר משלו... יש לו נוסח תפילה משלו, אני לא יודע, הוא עושה תפילות משלו, צריך בוודאי שם להגיע לרוח הקודש, אני מתכוון, אם זו בכלל תפילה בכלל, לא הוא עושה את זה.

יש שני שהוא אומר מה שכתוב בסידור. אז בוודאי בוודאי לא הוא עושה את זה. מי אומר את הסידור? מי עושה את הסידור? כתוב בסידור כבר אלף שנה. מאיפה בא הסידור? מרוח הקודש, מה... אני לא יודע, מאנשי כנסת הגדולה, מי עושה את התפילה, היהודים שנוהגים לומר את זה. אז בוודאי השכינה לא מדברת אתה, כן? אז, אני לא רואה את ה...
אבל האמונה היא שזה עכשיו. חשבת שאתמול השכינה כתבה את זה, והיום אתה חוזר על זה? לא, השכינה אומרת את זה גם עכשיו.

וזה מה שכולנו מאמינים. כולם מאמינים בזה, כן? כל אחד מסכים...
קהל: ביטול באחד.

מגיד שיעור: תפילה ותשובה, הכל, כן. זה יכול לשנות. אפילו את הקץ עצמו, זה יכול לקרות לטובה, זה יכול לקרות לרעה.

קהל: כן, אבל לא אמרתי שלא צריך להתפלל.

מגיד שיעור: לא כדי שתוכל לבקש את זה.

קהל: כן, אבל אני רוצה ללמד אותך מה זה הקץ, מה זה הסדר של הבריאה. תפילות אתה יכול להתכוון. אמרתי לך שלדעתי מה שאתה יודע, זה לא מה שאתה רוצה. אתה רוצה שייקחו אחריות על פרטי מעשיך, על לעשות תשובה.

מגיד שיעור: זה מובן. אם אתה מדגיש יותר את החלק, אתה קורא לחלק שהקב"ה עושה, שזה ממש הנכון. אבל אם אדם כל הזמן מדבר על מה שקורה מעצמו — נכון שזה קורה מעצמו — אבל הוא מדגיש את זה, והוא שוכח שהוא צריך לעשות משהו. זה נעשה... וזה גורם שלא יעשה. זה נעשה...
נעשה...
נעשה...

ידיעה, בחירה, תפילה ואמונה גדולה

ידיעה, בחירה וכוח התפילה

בוודאי יש חשבון. אני יכול להגיד לך מראש שלכל דור יש שלוש מלחמות. אני לא יודע, זה נכון. אבל מה יש לי מזה?

אבל התפילה יכולה עדיין לשנות, מי הם הילדים.

תפילה ולעשות, הכל, כן. זה יכול לשנות. אפילו את הקץ עצמו, זה יכול לקרות לטובה, זה יכול לקרות לרעה.

אמרתי לך, אתה לא לבד כאן, אתה לא יכול... לא כי אתה יכול לבקש משהו כאן.

כן, אבל אני אלמד מה אתה יכול, מה זה הסדר של הבריאה. תפילות אתה יכול להתכוון. אני אגיד לך שזו הידיעה שאתה יודע. ולא מה שאתה רוצה. העולם הוא ספציפי בכל דבר, זה לא מקרי.

זה מדגיש, אם אתה מדגיש יותר את החלק, אתה קורא לחלק שהקב"ה עושה, שזה ממש הנכון. אבל אם אדם כל הזמן מדבר על מה שקורה מעצמו, נכון שזה קורה מעצמו, אבל הוא מדגיש את זה והוא שוכח שהוא צריך לעשות משהו. אז זה נעשה... וזה גורם שהוא לא יעשה, וזה נעשה עוד יותר גרוע, עושה את זה עוד יותר גרוע, כן? אז אני לא רואה שכל האנשים...
כן...

הגבולות של בחירה בתוך הסדר

בטח יש איזה תהליך בעולם, ויש מהלך מסוים איך... אני יודע אפילו כמה אפשר לשנות במעשים. על כל פנים, אפשר לשנות בתוך... כמו שאומרים כמו מי שיש לו מזל מאדים, הוא יכול להיות רוצח או שוחט, הוא לא יכול להיות משהו אחר, כן? אפשר לשנות בתוך הסדר אתה יכול לשנות, שיהיה ככה, שיהיה ככה.

דיון: אחישנה והסדר של הבריאה

קהל: אחישנה... מה?

מגיד שיעור: אתה לא מדבר על החלקים עכשיו של אחישנה?

אחישנה אומר את זה, אבל זה עדיין בתוך ה... לזה אין סתירה. כך אני מתכוון. האחישנה היא שבתוך... למשל, כתוב שצריך להיות ארבע מאות שנה, עשו בחינה של ארבע מאות שנה. אבל עדיין יש בחינה של ארבע מאות שנה, לא נעלמו ארבע מאות השנה.

קהל: מה? הידיעה היא כמו המסגרת?

אני לא יודע. הרבי מקוצק אמר שזו יום בחירה. אני חושב שאולי הוא מדבר על רמה גבוהה יותר, על מדרגה גבוהה יותר. מה זה...

קהל: כן, כמו שאתה אומר קודם. איך? אני חושב, זה בהגדה שלו... אה... הרבה פעמים. הוא מדבר על זה הרבה פעמים. אה... אני לא חושב איך. יש לי את ההגדה שלו. זה עדיין מונח כאן, שם הוא ראה את זה. שם זה ליקוט... זה הרבה פעמים. זה כתוב, זה כתוב הרבה פעמים, אולי כאן אצל חושב

כן, אבל זה...

קהל: זה דיבור של הקב"ה.

כן.

קהל: זה דיבור של הקב"ה.

אמונה קטנה ואמונה גדולה

זו ההוכחה שגם עכשיו זה כמו שהיה אז

זו ההוכחה שגם עכשיו זה כמו שהיה אז. כמו שכל אחד מאמין שפעם, בראשית ברא, הקב"ה ברא את העולם, ואחר כך כבר נברא. זו נקראת אמונה קטנה, כביכול, כמו שאנשים אומרים בפשטות. אבל צריכים אנשים לתפוס שזה אומר שהקב"ה עושה גם את העולם עכשיו, כן? מה שהבעש"ט אומר כל הזמן, שזה עכשיו.

והעכשיו קשה להסביר. מה?

דיון: אם הקב"ה עושה הכל, למה להתפלל?

קהל: זה מעניין. יש שאלה פשוטה: אני לא רוצה למסור את רצוני להקב"ה. אני לא צריך כלום, אני אתן להקב"ה בעצמו להיכנס, מתי שהוא רוצה שייכנס.

מגייד שיעור: לא צריך להתפלל, באמת לא צריך. הקב"ה מתפלל בשבילך, אל תדאג.

קהל: כן?

מגייד שיעור: טלית נאה, שלחן נאה.

לא, באמת לא צריך. אני לא מבין. איך הקב"ה עושה שאתה תתפלל? הוא אומר, הוא כותב בתוכך חשק שאני אתפלל.

קהל: איך הוא עושה את זה? אם משהו נמצא בסביבה, הוא עושה את זה כך. אם משהו נמצא בדרכים אחרות, הוא עושה את זה בדרכים אחרות.

קהל: יש הבדל בפועל?

מגייד שיעור: זה כל כך רע?

קהל: יש הבדל? אני מתכוון, האמונה צריכה להיות אמונה.

מהי אמונה גדולה?

כן, אבל האמונה שאנחנו קוראים אמונה, כי זה לכאורה נגד איך ש... זה לא נגד השכל. אני מתכוון שזה נגד השכל שרואה את האדם יותר ישות, שיותר עכשיו, האמונה נעשית עול שכבר יש עולם. ומה שאנחנו קוראים, מה שהבעש"ט קורא אמונה, הוא רק השכל או ההתבוננות או ההשראה שמראה לך שמה שאתה יכול לומר... הקב"ה סיבת כל הסיבות. כן, מאחר שצריך לחשב מה קרה בעולם העשייה, ועולם היצירה, ועולם הבריאה, עד שמגיע להקב"ה... זו לא אמונה, זה כולו דרך השכל. זה מבין כולו כל אחד, אני מתכוון, ומסכים, אף אחד... מדברים הרי על מאמינים, רוב האנשים מסכימים שכך זה. אבל הוא לא מודה, כן, הוא לא רואה שהרגע, שעכשיו זה הקב"ה, שעושה את זה.

אז האמונה גדולה היא ההכרה, ה... יכול להיות שזה בא מהתבוננות מסוימת, אני יכול להסביר למה זה נכון. זה לא משהו שמאמינים לתוך העולם. אבל זו אמונה גדולה, כי אנחנו חיים הרי בזמן, אנחנו חיים הרי כן, כאילו כבר היום יש משהו, או כבר עכשיו יש משהו.

כמו שאתה אומר את אותו הדבר

כמו שאתה אומר את אותו הדבר. כן, בוודאי הקב"ה ציווה להתפלל, אבל אני לא מתפלל עכשיו ישירות בגלל זה, אני מתפלל כי הקב"ה ציווה להתפלל שם אני יודע כבר במעמד הר סיני, ואחר כך באו הרבנים עשו סדר התפילה, ואחר כך בא בקיצור השתלשלות ארוכה, וזה אני מתפלל. אבל זה מה שזה נראה.

אבל האמונה אומרת, חשוב אבל קצת יותר עמוק לראות את זה, או להאמין לראות את זה. מה שהוא קורא אמונה פירושו שזה יהיה בהכרח, כן, שזה לא יהיה משהו מעשה שאני מספר, שזה יראה שהטעם, כן, שואלים כמו שאני...

משל הרכבת

אני אומר את הדרך שכבר אמרתי את המשל שלי על הרכבת, כן? אני הולך במשל שלי על הרכבת. מה? אתה מחזיק לי אמונה בשעת מעשה, פשוט. אני מחזיק במשל של הרכבת, אותו הדבר. אז אבל מה שהוא קורא אמונה גדולה היא... אני אומר את המשל של הרכבת, אי אפשר להכחיש את המשל. אני יודע מה אני אומר.

כן, המשל של הרכבת הוא, שזה דבר פשוט מאוד, יש רכבת, רכבת ארוכה, יש לה הרבה קרונות, קרונות, כן? הרבה, הרבה קרונות נוספים, ואדם עומד בסוף, באחרון, והוא אומר, מי גורר את החלק האחרון של הרכבת, את הקרון האחרון? זה שלפניו גורר אותו, כן? זה נקרא שתיים שלוש השתלשלות, זה שלפניו גורר אותו. הולכים לקודם, אומרים לו, את מי שואלים... זה שלפניו, וכך חוזר חלילה עד שמגיע לראשון, שם הקטר, המנוע, המניע שהוא מוביל את זה, אומר, אה, הוא מוביל את כולם, אבל הוא לא מוביל את כולם...

משל הרכבת — העמקה בהבדלים

ההבדל בין כמות ואיכות

הרבה קרונות נוספים. ואדם עומד בסוף, באחרון, והוא אומר, "מי גורר את החלק האחרון של הרכבת?" את זה גורר הקרון, האחרון... זה שלפניו גורר אותו, כן? זה נקרא סדר השתלשלות. זה שלפניו גורר אותו. טוב, את הקודם, אומרים לו, "את מי הוא גורר?" את זה שלפניו. וכך חוזר חלילה עד שמגיע לראשון. שם הקטר, המנוע, המניע שהוא מוביל את זה. אומר, "אה, הוא מוביל את כולם." אבל הוא לא מוביל את כולם, הוא מוביל קודם את זה, אחר כך את זה, ואחר כך את זה.

כך אומר הטיפש, זה שלא מבין אמונה, מה שאנחנו קוראים היום אמונה. בא החכם והוא אומר, "אני שואל אותך שאלה: האחרון, השני לפני האחרון, הוא יכול לעשות משהו? הוא לא עושה כלום. זה נכון שהוא גורר, כי אם לא היה הוא, לא הייתה מגיעה המשיכה לאחרון, נכון. אבל לעשות הוא לא עושה כלום. ההבדל של הראשון עם השני הוא הרבה יותר גדול מההבדל של השני עם השלישי. זה כל... אני קורא לזה 'כמות' ו'איכות', אין לי מילה יותר טובה. האחרון עם זה שלפני האחרון זה הבדל של כמות: הוא גורר אותו והוא גורר אותו, הוא עומד אחד לפניו, זה רמה אחת לפניו. אבל ההבדל של הראשון עם השני, וממילא ההבדל של הראשון עם כולם, זה הבדל של איכות. הוא עושה בכלל שהרכבת תנסע, וכל האחרים לא עושים כלום שזה ינסע.

זה נכון, אתה יכול לומר שהוא מעביר את השפע, נכון? הוא מביא את השפע מהראשון לאחרון. בסדר. אבל לעשות הוא לא עושה כלום. הוא לא מחדש שום פעולה, הוא לא מחדש, הוא לא יוצר, הוא לא אחראי באמת על שום דבר. וממילא, זה נכון, אתה הולך לאחרון לומר בבחינת סדר השתלשלות, נכון שזה שלפני האחרון גורר אותו, אבל זה הרבה יותר נכון שהראשון גורר אותו.

זו האמונה העיקרית והחזקה

זה נכון שיש מלאכים, יש כל סדר השתלשלות בינינו לבין הקב"ה. בסדר. אבל זה הרבה יותר נכון מזה שהראשון... כי כל הדברים האלה הם רק כלים, רק כמו צינורות, רק הם מעבירים את החיות מהקב"ה עד אלינו. אבל מי שעושה את זה באמת הוא הראשון, כי כל האחרים לא עושים כלום, אין להם שום כוח יצירה, שום כוח של עשייה כלום. אז להיות החלק האחרון של הרכבת... הראשון בדיוק כמו שהוא מוביל את כל האמצעים. זה אפילו לא נכון לומר שהרכבת הראשונה מובילה יותר את השנייה מאשר את השלישית, אלא בהבדל הקטן של כמות. כלומר, במילים אחרות, נכון לומר שהשלישי צריך את השני כדי להגיע לראשון.

הנמשל עוד יותר טוב מהמשל

הנמשל עוד יותר טוב. הנמשל הוא נמשל נורא. למה? כי בנמשל ההבדל הוא לא רק בין אחד שמוביל, אחד שמוביל הכל, אלא יש הבדל בשחקן, שזה

זו שאלה של על מה אתה מסתכל. ההבדל של אמונה שאנחנו מדברים כאן, אמונה ולא אמונה, זה לא הבדל של אמונה וכפירה, זה לא הבדל של לא להסכים שזה כך. אתה לא מסכים שזה כך זה שיחה אחרת. מה שאנחנו מדברים כאן על אמונה אנחנו מתכוונים לפוקוס, כן? מה זה הפוקוס? או על מה אתה מתרכז? על מה הוא מסתכל? האם הוא מסתכל על האחרון? אולי לפעמים צריך להסתכל על זה. או שהוא מסתכל על הראשון. הוא מסתכל על זה ש... ועל הדרך איך הראשון מוביל גם את האחרון. הראשון עושה גם את האחרון.

משל הלוגו על הקרון — נס כסימן

דיון: הרכבת ובעל העגלה

קהל: אבל אני מתכוון שהוא שם את ה... מה? זה לא? אצל בעל עגלה זה לא גם כך? לא גם כך? לא גם שמה? שיש לו אמונה שיש לו כוח? והאמונה עושה שהעגלה תהיה לה כוח?

מגיד שיעור: כן, זה כאילו כאילו שהראשון עושה הכל, זו לא רכבת. אבל אתה לא מתרכז על הנקודה שזו רכבת. הרכבת היא עובדה מעשית. מה אנחנו יודעים איך זה הגיע לכאן? אתה רוצה לעשות רכבת?

משל הלוגו

יש מה שקוראים נס למשל, היה... אמרתי פירוש אחר על נס בדרשה שלי על הרכבות, אבל מה שאנחנו קוראים נס היה כמו כאילו שאם החלק הראשון של הרכבת, המנוע, אם הוא יכול להוביל הכל, הוא יכול גם ביום אחד לעבור לאחרון ולתת לו דחיפה. הוא לא משועבד לכל הסדר. הוא יכול להפסיק מזה וללכת ישירות אליך. זה אומר ש"אני ה' לא שנית".

זה יכול להיות, אבל זה יכול גם להיות בבחינת האמונה עצמה. אני מתכוון שיש דבר יותר עמוק. זה יכול להיות בבחינת האמונה. אמרתי משל שנס, התרגום, נס זה הרי התרגום סימן, אות. אמרתי שנס זה התרגום כמו שמסתכלים על הרכבת יש דברים שונים. בקרון האחרון של הרכבת, שמעת כבר את הדרשה? לא? אני אגיד את זה שוב.

על הקרון האחרון של הרכבת יש, זה נראה אחרת. על הקרון האחרון של הרכבת יש הרבה הבדלים. יש גלגל שמסתובב, והוא מסתובב מהראשון, וכן הלאה. ואחד שואל למה יש את החלק הזה? התשובה היא כדי שכך יתפס החלק של התנועה מהקודם, שזה תופס את זה.

חוץ מזה יש עוד דברים שם שאין להם קשר לזה. יש למשל תמונה יפה, לוגו יפה, ציור כזה של מי שעשה את הרכבת, או משהו כזה. עכשיו, החלק הקטן הזה שיש בחלק האחרון של הרכבת, למה הוא כאן? מה הוא אומר? מה הוא עושה? הוא לא עוזר שהרכבת תנסע. אפשר לשאול למה הוא כאן? אין תשובה. הוא כאן כדי שהרכבת תוכל לקבל את הכוח מהקודם. הוא לא עושה כלום. מה הוא עושה? הוא מספר לך שיש ראשון. הוא מספר לך שכל הרכבת שאתה רואה משהו הוביל, משהו עשה, הוא בא מאיפשהו.

נס = סימן מהקב"ה

אז נס שאנחנו עושים אות, נס, התרגום הוא שזה סוג שאנחנו עושים, או שהקב"ה עושה, זה סוג דבר שהוא לא אומר כלום. הוא לא אומר לי איך בא זה מהראשון. הוא אומר סך הכל שזה סימן, זה אומר סימן, או המקובלים קוראים, רבי יוסף ג'יקטיליא קורא לזה סימן. זה סימן שהקב"ה עושה את זה. זו הדרך איך זה...

קהל: המיסטיקה.

מגיד שיעור: מה?

קהל: זה אומר את המיסטיקה.

מגיד שיעור: זה אומר להוציא את המיסטיקה.

קהל: לא, לא, זה המיסטיקה. זו התגלות. זה אחרת כי בעצם לא מפריע לכל התכלית של אנשים, אבל העולם לא מכיר. שאם אתה כבר מחזיק בעברית זו כל התכלית בעצם הניסים.

שמוביל הכל, אנחנו יכולים לפעמים לתפוס את עצמנו ברבוננו של עולם, אנחנו חושבים שתפסנו את עצמנו בכתר, תפסנו את עצמנו ביסוד, במלכות, בכתר של מלכות, תפסנו את עצמנו בעולמות.

וממילא מה? וכך גם נראה תרשים.

לא, זה יותר טוב, הנמשל הרבה יותר טוב. ההבדל העיקרי שיש בנמשל מהמשל הוא, שבמשל החלק הראשון לא באמת עשה את השני. הוא מוביל את השני, אבל הוא לא עשה אותו כלום, הוא רק נתן לו חור קטן. וממילא כל המערכה שאומרת שהוא מוביל, את זה עשה השני, האדם עשה את זה, או הקב"ה עשה את זה, אני לא יודע מי, אין הבדל. את זה עשו, הוא עשה. אבל מה שאין כן בנמשל יש דבר שלישי, חוץ מזה שהוא, הראשון, גורר את השני, וממילא גורר את כולם, הוא גם עשה את כל המערכה שאומרת שהראשון יגרור את השני. הוא באמת עשה את כל הדבר. מבין מה אני אומר? זה אפילו יותר.

אמונה — המיקוד של המבט

מהי הנקודה של אמונה

אבל אין הבדל, מה שאני קורא רק, שהנקודה של אמונה שיש כאן היא התפיסה. שאדם מסתכל, שאני מסתכל על העולם, שאני מסתכל על עץ, זה בדרך הטבע, כלומר בבחינת התבוננות שהיא ממטה למעלה, כן, בבחינת הטבע אני רואה שיש עץ. מי עושה את העץ? האדמה עושה שהעץ יגדל, והמים. מאיפה באים המים? מהגשם. והגשם בא מ... אני לא יודע. זה, אבל בבחינת אמונה, זה אומר זה אחד שאומר שהראשון עושה וכל האחרים שכל האחרים באמצע עושים, הוא אומר מיד, אני רואה עץ, אני רואה את הקב"ה. העץ עושה הקב"ה, הקב"ה עושה שהעץ יגדל. עושים ברכה על זה, כן? אתה אומר המוציא לחם מן הארץ. הקב"ה מוציא... ראתה פעם את הקב"ה מוציא לחם מהאדמה? אנשים עושים את זה, כן? מה הוא אומר? הוא אומר סך הכל, כן, ומי עשה את האנשים? וממילא כשאני עושה ברכה, בבחינת אמונה אני מדלג על כל המהלך, ואני אומר שהקב"ה עושה שיבוא לחם מהאדמה. ואז הוא רואה את זה, כשאני אומר את זה אני אומר את זה, כשאני רואה את זה, זה אומר שיש לו אמונה. נכון?

דיון: ביטול ומציאות

שאלה: אם אני אומר, אני מתכוון שלא השתמשת במילה ביטול. מה זה ביטול פשט? אני הולך, אני נותן להקב"ה לעשות, כדי שאוכל למחוק את המציאות שלי, אני נותן להקב"ה לעשות. לא בלעת את זה כי אתה לא מבין שזה אחד, אתה לא מבין שאני הולך מזה. הקב"ה עושה את זה, הקב"ה עושה את זה כאן אנחנו. אתה הישות הכי גדולה כשאתה מחפש את עצמך, אתה אומר שהקב"ה יבוא, עשית לעצמך מציאות.

מגיד שיעור: כן, אני לא יודע מה... הרמב"ם כמעט אף פעם לא אומר את המילה ביטול, זו מילה ליובאוויטשית. מה? בעל התניא? בוודאי. בעל התניא משתמש במילה ביטול הרבה. אבל מה ביטול... כאן ביטול בבחינת ענווה, בחינת תנועה נפשית שלך. אבל אני אומר כאן, זה יותר כמו... זו השאלה של במה אתה מתבונן. על איזה היבט, על איזו נקודה של המציאות אתה מסתכל?

אם אתה מסתכל על זה שהאחרון... זה רק חלק. אם אתה מסתכל על המציאות שהתשעים ותשעה גורר את המאה, זה נקרא טבע, זה נקרא חכמת הטבע, אני יודע מה. אם אתה מסתכל על זה שהוא, כל הכוח שלו וגם כל המציאות שלו, וגם זה שאחד יכול לגרור את השני וכן הלאה, וגם זה שאני יכול לדבר על זה, רגע אחד אני אדבר על זה, זה הכל עשה הראשון, שאנחנו אפילו לא יכולים להבין מה הראשון, אנחנו יכולים רק לומר שיש ראשון.

ביטול לפי התניא

זה נקרא הביטול. זה אומר שהביטול בתניא תמיד בא לומר שהמקור, השורש, הענף בטל בשורש, נכון? מה פירוש הוא בטל? שהוא לא נחשב בערכו. הוא מחזיק את עצמו מאוד גדול, אבל זה כי הוא מסתכל על מה שהוא, אבל הוא לא תופס שהוא בא מאיפשהו, אין לו שום... כן?

אז, שהשכינה נקראת אמונה, הכוונה כך, שלא סתם כדאי להאמין שכאן יש את השכינה, צריך שיהיה לי אמונה. אלא יש דבר עמוק יותר, שיש כוח כזה שנקרא אמונה.

כן, אמונה היא דבר מעניין, קיימת מידה כזו בנפש האדם שנקראת אמונה. או אפשר לומר באופן מופשט, בכלל ישראל יש מידה כזו שהם מאמינים בקב"ה. כן, אני לא מתכוון רק לאנשים, אלא פסיכולוגית, יכולת של אמונה כזו קיימת. יש גם דבר כזה במה מאמינים, יש גם דבר כזה שהיהודים מאמינים בדבר מסוים או בדרך מסוימת.

והמידה אולי היא עצמה השכינה. כלומר, זו עצמה השכינה. השכינה, כשהיא מתלבשת בעולם העשייה או בנפש האדם, זה מתבטא במידה שנקראת אמונה.

החילוק בין דעת ואמונה — בעש"ט מול בעל התניא

אז עכשיו, כשאדם מאמין, המידה של אמונה יש לכל אחד. אין דבר כזה שלאדם אין אמונה, השאלה היא רק במה הוא מאמין. אמונה היא בסך הכל המידה שאומרת... אבל אני מדבר פסיכולוגית, אמונה היא המידה שאומרת, למשל, מבחינים... הבעל שם טוב אני לא יודע אם הוא מתכוון שמבחינים בדעות, אבל בוא נגיד שיש דעת ויש אמונה. הבעל שם טוב בדרך כלל קורא לשניהם דעת או לשניהם אמונה. כך גם תלמידי המגיד. החילוק הוא, ספרים אחרים הולכים יותר עם זה. אבל בוא נגיד...

אה, הבעל שם טוב, הבעל שם טוב אומר בדרך כלל, בתולדות כתוב **שאמונה היא נצח והוד**. כלומר, שדעת פירושו כשזה ברור לי, אבל הוא לא מתכוון אמונה אני מאמין. בעל התניא אהב לומר שאמונה היא למעלה מן הדעת. אבל הבעל שם טוב לא הולך כך. הבעל שם טוב הולך בדרך כלל שאמונה היא למטה מן הדעת, כמו המגיד, התולדות, וכולם הולכים כך.

במילים אחרות, ששכל, מה שהוא קורא שכל, הוא כשהוא רואה דבר בבירור. הוא רואה שכך זה, ברור לו שהדבר הוא כך. זה נקרא שכל או בינה, הבעל שם טוב קורא לזה בינה בדרך כלל, אמונה וכו'.

אמונה כרגליים — המידה שמאפשרת לאדם להמשיך

אחר כך, אדם לא יכול תמיד לחיות כך. אפילו מי שמבין כן, יש לו מוחין דקטנות, או הוא יוצא לרחוב, או הוא חי אפילו בשעת מעשה, הנפש לא משתלטת עליו לגמרי. יש חלקים בגופו או בנפשו, שהם, אי אפשר לשבור, הם חלקים לא שכליים, מידותיו, מעשיו, הרי אין אלה חלקים שכליים.

אז כאן יש מידה שנקראת אמונה. אמונה, המשמעות שהוא יכול להיצמד, הוא יכול כאילו לזכור, אפשר לקרוא לזה זיכרון. הוא יכול לזכור שהשכל שלו אומר כך, וממילא הוא גם מחזיק כך.

הבעל שם טוב אומר שלכן אמונה נקראת נצח והוד. נצח והוד הם כמו הרגליים. שתפארת פירושה שהוא אמת, הוא יודע, וכשהוא נזכר שהוא יודע, אמונה פירושה אני יודע שאני יודע, או אני זוכר שאני יודע, ואני זוכר שאני שמעתי.

משל: ללכת לעבודה — אמונה בפועל

כמו שלכל אחד יש אמונה, כי כל אחד, כשהוא עושה רוב הדברים שאדם עושה, לא מפני שהוא הבין בשעת מעשה שהוא חייב לעשות זאת. כשאדם הולך לעבודה, הוא גם הולך בבחינת אמונה. יכול להיות שביום הראשון הוא התברר שזו עבודה טובה בשבילי, והוא הולך לעבודה כי יש לו תוכנית, והוא מבין שזה יעשה כסף וזה יביא איזה תיקון העולם וכו'.

אחר כך, מחר הוא הולך לעבודה למה? כי הוא הלך אתמול. לא כי הוא הלך אתמול, אלא כי יש לו אמונה. אפילו הוא נזכר, נזכר הוא, הוא לא עובר על כל השכל. זה לא כל כך ברור, זה לא כל כך פתוח כמו כשהוא עשה את ההחלטה, הוא התברר ודיבר עם אנשים. וראה שזה נכון. עכשיו יש לו אמונה שכך זה נראה, ואני הולך עדיין עם מה שכך זה נראה לי. אני הולך עדיין עם זה.

מי שאין לו את המידה, הוא צריך טיפול. אני מתכוון, הוא צריך טיפול. כל יום הוא מתחיל שוב לחשוב, "אבל אולי לא עשיתי טוב? אולי לא עשיתי

מגיד שיעור: בסדר, כשאתה תופס את זה, התפיסה של זה. אה, אני רוצה להגיע לכאן. הוא אומר לך עוד דבר, הוא אומר צריך אמונה גדולה, זה פשוט שצריך אמונה. ולא לשים את זה ב... הוא לא חי כך. אבל אחר כך הוא אומר, כי השכינה נקראת אמונה, ובלי אמונה הוא מפריד.

שכינה ואמונה — קניינים

הוא אומר דבר מאוד מעניין, הוא אומר שלשכינה יש קניינים שונים, כן? קניינים פירושו שזה משולב שזה יוצא בדרך, כן? כך אומר הרמ"ק בפרדס רימונים בשער הקניינים, שכשאנחנו אומרים... אחד הדברים, יש בעיות.

כינויים של השכינה — הרמ"ק ור' חיים ויטאל

הוא אומר עוד דבר, הוא אומר שצריך אמונה גדולה. זה פשוט שצריך אמונה, כי הוא לא חי כך. אבל אחר כך הוא אומר, מפני שהשכינה נקראת אמונה, ובלי אמונה הוא מפריד.

הוא אומר דבר מעניין מאוד, הוא אומר שלשכינה יש כינויים שונים, כן. כינוי פירושו, אני מתכוון שזה מלשון שזה מתבטא בדרכים, כן. כך אומר הרמ"ק באריכות בשער הכינויים, שכאשר אנו אומרים שאחד מהדברים... כן, הרי יש כל מיני קודים, השכינה נקראת צדק, ונקראת אמונה, ונקראת לבנה, ונקראת בתולה, ואף עוד דברים בזה.

מחלוקת: האם כינויים הם רק דרך להסתיר?

והיו מקובלים שאמרו שזו סתם דרך להסתיר את הסוד. הוא מביא מר' משה די ליאון, אני לא זוכר ממי, שזו סתם דרך להסתיר את הסוד. ספר יחסין של ר' משה די ליאון, לא ברור מי כתב אותו. והמקובלים לא רוצים לומר את השכינה, אומרים הם, יום אחד זה נקרא כך, יום אחד זה נקרא פרי העץ, ומחר זה נקרא פרי האדמה, וכן הלאה.

והרמ"ק כועס מאוד על הפשט הזה, הוא אומר, אין זמן שלא יכול למצוא כמה קודים מעטים. אז הוא אומר שזה לא נכון, הוא אומר קצת אחרת.

שיטת הרמ"ק: כל כינוי הוא בחינה אחרת

אבל יש עוד דבר שהוא אומר. דבר אחד שהוא אומר הוא שכל אחד מהכינויים מבטא בחינה אחרת, זה לא אותו דבר.

שנית, שכאשר אומרים כינוי, כך אומר ר' חיים ויטאל גם בשער מ"ב שלו, שכאשר אומרים כינוי, למשל שכאן כסא הוא ברמז השכינה, וכאן רומז אמונה, וכדומה, הכוונה לומר שבעולם הזה זו השכינה.

סדר ההשתלשלות: איך השכינה מתבטאת בכל עולם

לכל הדברים יש סדר השתלשלות. יש בעולם האצילות יש גם עצים, שם העצים הם ספירות. אבל כשזה בעולם העשייה, העץ נקרא מידת התפארת, והפרי של העץ נקרא מידת המלכות.

זה לא סתם משל, מצאו משל להמחיש את השייכות של תפארת ומלכות, אומרים שיש עץ ויש לו פירות, וכדומה. זה אמיתי, כי הכוח של העצים בא ספציפית מהכוח של ספירת התפארת, והכוח של הפירות בא ספציפית מהכוח של המלכות, וכדומה.

וזה יותר סימן, זה לא פשוט שזה בא. הקב"ה יכול לעשות הכל ישירות. אבל הוא עושה לזה את המשמעות, מה אתה אומר שהקב"ה עשה את העולם? אין שום סיבה למה הקב"ה לא יוכל לעשות, הוא לא צריך לעשות את כל הדברים האלה בסדר הזה. הטעם של הסדר, או אחת מההבנות של הסדר היא, כך אני יכול להשתמש בזה.

משל של ארבעת המינים: "כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו"

כך יש בזהוהר בפרשת ויחי על לולב, "כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו", המשמעות, הקב"ה עשה בעולם סימנים לכבודו, סימנים לאצילות, ועכשיו כשאני לוקח את ארבעת המינים, אני מראה בזה את שם הוי"ה. כי הקב"ה עשה כבר שהלולב יש בו סימן של הוי", וכן הלאה. אותו דבר, מבין אתה מה אני אומר?

אמונה כמידה בנפש האדם — הבנת הבעש"ט

טוב?" מה? אין לו אמונה. לא, זה טיפול אמיתי זה.

מהי אמונה? — המידה הבריאה

מהי אמונה? אם אתמול... אני לא מדבר על הנושא של הקב"ה, כן? אמונה אני מתכוון לומר, זה לא דבר בריא שאדם יחשוב מחדש כל יום על כל ההחלטות שלו בחיים, כל מה שהוא יודע, הכל לחשוב מחדש. בסדר, זה ענין גדול לחשוב מה עושים. לפני שעושים משהו צריך לחשוב היטב ולדבר וכו'. אבל אדם לא יכול לחיות.

לכן יש לאדם מידה שנקראת אמונה, או נצח והוד, אה, הרגליים, יש רגליים במחשבה, רגליים במעשה, שהוא אומר שאני סומך, אני בטוח במה שחשבתי אתמול, או במה ששאלתי מישו, או במה שהחלטתי, או במה שכבר קרה לי. אני נשאר עם זה. אם זה עושה שינוי גדול, כן, צריך לחשוב מחדש. אבל בדרך כלל, אני הולך הלאה באמונה. זו מידת האמונה.

אמונה כלבוש של השכינה — המידות העליונות

עכשיו, המידה עצמה היא לבוש של השכינה. השכינה היא הפעולה, כמו כביכול גם במידות עליונות, יש את התפארת, שפירושה כשהקב"ה מראה מה הוא כמו שזה.

תפארת: כשהקב"ה מראה בבירור

הקב"ה רצה לתת ליהודים מתן תורה, זה נקרא תפארת. כן, ששת ימי בראשית נקרא תפארת. תפארת, הקב"ה הראה בבירור, "אנכי ה' אלקיך", הבינו למה היהודים נמצאים שם, הבינו למה הקב"ה נמצא שם, הכל הגיוני. זה נקרא תפארת, או אולי בינה וכו'.

מלכות/שכינה: כשלא רואים — פסח

אחר כך יש פעמים שלא רואים. פסח נקרא מלכות, מלכות בכליות, כן? בזוהר כתוב כך, בספרי חסידות מביאים. או פעמים אחרות, כלומר, עכשיו לא רואים את זה. הקב"ה לא מראה עכשיו למה הוא בכלל לקח את היהודים. נראה שהם במצרים, והם שם עובדי עבודה זרה.

אז הוא מתנהג באמונה. כן, השכינה, אז "ויסע מלאך האלקים", אז הוא מתנהג עם השכינה. כלומר, הקב"ה אומר, זו מידה בקב"ה. הוא אומר, "אני כבר החלטתי אתמול. אני לא צריך כל יום להחליט מחדש למה היהודים הם עמי. הם לא מאתמול."

לא מאתמול כי זה מתיישן, זה אמיתי, זו מידה שהיא התחדשות. זו אמונה, אני סומך על מה שהבנתי בעצמי. אמונה היא באמת ביחס להבנה של האדם עצמו. יכול להיות שאביו, סבו, רבו הוא התפארת לגביו. אבל זה הרעיון שאני יכול להמשיך, אני יכול לעשות את זה אמיתי מאוד, וזה אמיתי מאוד, וזה אפילו רענן מאוד, אבל לא כי אני חושב עכשיו, אלא כי אני מאמין עכשיו.

זו המידה שנקראת אמונה, והמידה באה מהשכינה, זו המידה של השכינה.

החטא של להפריד — כשאמונה לא מחוברת לדעת

מה שהוא אומר הוא, אם אדם לא הולך עם זה, במילים אחרות, הוא אומר בוודאי, אתה שואל אותי הרי, כי בחינת תפארת, או בחינת תורה, כלומר, מי עשה את התפילה, מי עשה את המצוות, מי עשה את העולם, הקב"ה עשה את זה, יש לו בזה בחינת דעת, או תפארת, או בינה.

אחר כך, אבל בפועל, יום יום, בדרך של שנייה לשנייה של איך הוא מתפלל, הוא אומר, הוא אומר, אז הוא לא זוכר דעת, כלומר, הוא לא מאמין בדעת. השכל שלו, הוא לא מאמין. שואלים אותו, הוא מאמין? זו לא אמונה. כי אני שואל אותך, זה דעת. הוא לא מאמין בדעת של זה.

אז בעברית, הוא מפריד את השכינה מהתפארת. כי הוא אומר שהשכינה, המידה של ההרגל, המידה של לך עם מה שהיה אתמול, לך עם מה שכבר הבינו, מה שכבר הבהירו, עכשיו הולכים רק עם זה. אבל המידה של השכינה שבו, המידה, האמונה שבו, לא מחוברת למלכות שבו, לתפארת שבו, לדעת שבו. האמונה שבו, או חלק האמונה שבו, לא ביחוד עם חלק הדעת שבו, וחלק התפארת שבו.

החידוש: אמונה ככלי לאלוקות — דרך ביטול

וזה עצמו, זה גורם להבנה, יש עוד דבר עמוק יותר. זה דבר אחד. וזה עצמו, מה שצריך לומר את זה, אני אומר לך לא, סתם עשה כאילו תורה. לומר את זה גורם לכך שהאמונה, אני אומר, עכשיו הוא כבר מדבר כן על אמונה אלוקית, לא סתם מידה של אמונה שיכולה להיות אפילו אצל אדם שהתחתן, הוא מאמין שהוא התחתן.

כשהוא מדבר על אמונה אלוקית, אז המשמעות, זה גורם לכך שאמונה תוכל להיות באמת כלי לאלוקות. אבל זה ביטול.

העזות של ממלכה — קדושת המגיד

קדושת המגיד אומר "לך ה' הממלכה". לקב"ה שייכת גם העזות שיש בממלכה.

אמונה ככלי לאלוקות — העיקר ביטול

לא סתם מידה של אמונה

זה דבר אחד, וזה עצמו, מה שאני אומר לך, אני לא אומר לך את זה סתם תורה. לומר את זה גורם לכך שהאמונה שלך, מה שאני אומר עכשיו אני כבר מדבר כן על אמונה באלוקות, לא סתם מידה של אמונה שיכולה להיות גם אצל אדם שהתחתן, הוא מאמין שהוא התחתן טוב. כשמדברים על אמונה באלוקות, אז המשמעות שזה גורם לכך שהאמונה שלך תוכל להיות באמת כלי לאלוקות.

"לך ה' הממלכה" — תורת קדושת המגיד

כי זה ביטול. קדושת המגיד אומר "לך ה' הממלכה". לקב"ה שייך גם מה שאתה ממליך. לא רק שהקב"ה הוא מלך ואנחנו ממליכים, אלא "לך ה' הממלכה" — לקב"ה שייכת גם המלוכה שאתה ממליך.

כלומר שזו המשמעות שהשכינה, זה מה שמאמין. לא אני מאמין בשכינה, השכינה מאמינה בי. האמונה שבו, זו השכינה. ועכשיו יש לו גם, הוא יכול באמת גם, זה עושה חיים קלים יותר. כן, אני כבר צריך להאמין כל כך הרבה, השכינה כבר מאמינה. וזה לא דבר שאדם צריך לעשות. הוא לא צריך להאמין, הוא לא צריך לעשות.

דיון: אמונה ככלי לשייכות

שאלה: כשאתה אומר שזה כלי, אתה מתכוון לומר שאם יש לי את האמונה אהיה לי את השייכות שלי?

מגיד שיעור: אם אתה חושב שאתה זה שצריך לכוון בתפילה, קודם כל זה מאוד קשה. זה באמת קשה כי זו עבודה זרה, ועבודה זרה קשה. אתה לא צריך לכוון בתפילה, אתה לא צריך לכוון שהשכינה כנגדו.

תורת הבעל שם טוב על תפילה

השכינה, כן, כתוב בשולחן ערוך "המתפלל כאילו שכינה כנגדו", כן, ברמב"ם בשולחן ערוך. מהי השכינה כנגדו? כמו כל אחד שעושה את זה לא מיסטי אומר שזו הכוונה שלך. אתה צריך לכוון כאילו שכינה כנגדו, כן.

אבל הבעל שם טוב אומר דבר טוב יותר. הבעל שם טוב אומר שהתפילה, זו השכינה. ולומר שאתה צריך לעמוד ולכוון מה מקבלת השכינה... האמת היא שזה לא כלי לשכינה, זה גם פירוד. כי אתה אומר שיש אותי, יש את העובד, המתפלל, הוא עומד לפני השכינה. אבל הוא, עבודתו, פעולתו, זה פשוט דבר נברא, דבר חדש פשוט. והכלל של דברים נבראים הוא שהוא לא יכול באמת להיות כלי לקדושה, כלי לאלוקות. הוא יכול אותך, אתה הרי אדם. אתה הרי אדם, whatever that is.

אמונה ברוחניות היא יותר מאשר בגשמיות

אם אתה אומר שיש לך אמונה, אמונה פירושה שאתה מאמין שמי שאחראי על הכל הוא בסופו של דבר הקב"ה, אז הרי בדיוק כך הקב"ה הרבה יותר אחראי על הרוחניות מאשר על הגשמיות.

יש אנשים שיש להם אמונה מזורה, הם חושבים שהקב"ה עושה שיהיה להם כסף, אבל יהדות הוא עושה בעצמו. זה הרי בדיוק הפוך. אפילו אמונה

המשכן. הקב"ה יכול לשכון רק במקום שהוא עצמו עשה. רק אנחנו לא תופסים, לכן "ונפלאותיך ידעתי".

אבל אם אתה רוצה להרגיש את זה, שמצוות תפילין ואמונה היא להיות שם, אתה צריך להפסיק לחשוב שאתה מתפלל, ולהתחיל לתפוס שהשכינה מתפללת. כשהשכינה מאמינה, גם אתה מאמין. האמונה שיש לך היא גם השכינה.

שיחה אחרי השיעור

א: נכון?

ב: ר' יצחק, היכיתי לזה אחרי חודש טבת. זה לא הוביל אותי הרבה.

א: וזה לא מוביל, ברוך השם.

ב: ידעתי שזה עוד שבוע פרוע היה לך בראש עד פסח ושבועות.

א: אני אגיד לך מה אני אומר לך כל שבוע. אנחנו צריכים להתחיל רבע לשתיים, כי רבע אחרי יש כאן קהל עצום שעומד.

ב: ננסה.

א: קהל עצום שעומד.

ב: זה בסדר.

א: אתה יכול לחזור על זה, אני צריך עשר דקות לכל שטות. זה יש באתר. נחזור על זה שבוע הבא שוב.

ב: היה ששבוע שעבר היה טעות לפני שבט.

א: אתה יכול לחזור על זה שבוע הבא שוב.

ב: אני אחזור על זה שבוע הבא שוב.

א: אם זה אמת אפשר לחזור על זה, אם זה שקר לא צריך להגיד את זה בפעם הראשונה.

ב: זה דבר גדול.

פשוטה, בי"ג עיקרים כתוב שהתורה היא מן השמים, לא שהקב"ה מנהל. לא כתוב שהקב"ה עושה את הפרנסה בהשגחה, לא כתוב שהקב"ה... כן, זה פשוט פשוט. התורה, כתוב שצריך להאמין שהתורה היא מן השמים, זה ברור. גם שלחם מן השמים כתוב גם, שהמן הוא מן השמים, אבל זה כבר לא ממש מהיסודות של אמונה.

באים כל האנשים ואומרים, "לא, הרי יש בחירה." יוצא בדיוק הפוך: לחם מן השמים, אבל התורה? יודע אני מה זה מן השמים, אני עשיתי את זה בעצמי את התורה שלי. לא, זו בדיחה שאני אומר, אבל זו אמת.

התפילה היא מן השמים — השכינה מתפללת

התפילה היא גם מן השמים, התפילה היא השכינה. ואם לא תאמין בזה, הוא מפריד, הוא נעשה נורא נסער, כן. הוא אומר שאתה עושה פירוד, כי אתה חושב שאתה זה שמתפלל, אתה מתפלל בעצמך.

דיון: מהו הכלי?

שאלה: הכלי לדיבור והכלי לשפע. מה הכלי שאתה מתכוון לומר?

מגידי שיעור: כלי שהתפילה שלך תוכל להיות דבר קדוש, דבר אלוקי, והיהודי יתפלל לקב"ה ולא לעצמו יתפלל. לא לעצמו יתפלל.

המשכן — המשל לאדם

האמונה של אדם, דבר נברא, היא דבר מלוכלך, אני לא מתכוון מלוכלך, זה דבר גס, איך שלא תרצה לקרוא לזה, כן. איך יכול להיות שהאמונה שלי, הדעת שלי, תכניס את הקב"ה? זו דרך אחרת של חשיבה. כי אני חושב שאני מתפלל לקב"ה, בסדר. אני רוצה שזה יהיה משכן. עכשיו, השכינה יכולה לשרות כאן, זה משכן.

אוקיי, הוא הולך למקווה, והוא עושה "הוי מה אני ומה חיי", כל הדברים החיצוניים. אבל מה הדבר הפנימי? הדבר הפנימי האמיתי היחיד הוא שהוא מפסיק להיות "הוא".

כמו שכתוב במשכן "כאשר צוה ה' את משה", לא אני עשיתי. הקב"ה ציווה לעשות. כלומר, הקב"ה עשה את המשכן. אני משכן. הקב"ה עשה את